

PEMBE SENİN ADIN NE?

Dinçer Apaydın

1

■ Asansöre bindiğimde heyecandan dizlerim birbirine vuruyordu. Çıkacağım katın hangisi olduğundan emin olamadığım için rastgele üç dört düğmeye birden bastım. Aynanın karşısında nasıl da ufalmıştım. Nereden baksan aptalcaydı ama ölmeye karar vermek mi yoksa bu kararı onaylatmak için birine başvurmak mı daha aptalcaydı, bilmiyordum. Enver'e kendimi öldüreceğimi söylediğimde bir an bile şaşırıp bocalamadan, hoşuna gitmeyen bir şey duyduğunda her zaman yaptığı gibi yüzüne küçük gelen yuvarlak gözlüklerinin üzerinden sarkan gözlerini devirerek bile bakmadan "Sana birinin telefonunu vereceğim." demişti. Üzülmemiş, hatta neden ölmek istediğimi bile sormamıştı. Arkadaşlarımın gözünde inandırıcılığımı yitirmiş olabilirdim. Gerçi daha önce kendimi öldürmeyi hiç planlamamıştım ya da bu plandan kimseye bahsetmemiştim ama verdiğim sözleri yerine getirdiğim de söylenemezdi. Hemen her katta duran asansörün titreterek açılan kapısı beni daha da tedirgin ediyor, birbirine çarpaktan yorulan dizlerimin üzerine ellerimle bastırarak ayakta kalmaya çalışıyordum. Adı Pembe'ymiş. Nasıl olmuş da daha önce duymamışım? Ölmeye karar veren herkesin son gününde yanında görmek isteyeceği tek ve son kişiymiş Pembe. Onunla görüşecek kadar şanslı olan yüzlercesinin mutlu ölmesini sağlamış şimdiye kadar. Bu dünyadaki son gününüzde size eşlik eder, derdinizi dinler ve siz iyi hissedene kadar da yanınızdan ayrılmazmış. Enver'in beni kurtarmaya çalışmak ya da en azından hayatta kalmaya ikna etmek için bir şeyler söylemek yerine bir an evvel uğurlamaya hevesli olmasından huylandım. Asansörün kapısı

inip inmeyeceğimi soruyordu, son kez. Kendimi zorla dışarı attım. Kattaki diğer kapılardan farklı görünen birinin önünde durdum. Bir ışık hüzmeleri yüzüme doğru vuruyordu, nereden edindiğimi bilmediğim bir kararlılıkla ona doğru yürüdüm. Yanan fotoselin altında gözlerim kamaşınca çoktan ölmüş olabileceğim vehmine kapıldım, ellerimle ayaklarımın yer değiştirdiğini hissediyordum. Kapı kendiliğinden açıldı. Önce bir elimi, sonra bedenimin geri kalanını kapıdan içeri uzattım. Geniş, aydınlık, ferah bir holün ortasında tek başıyaydım.

2

Her gece aynı rüyayı görüyorum. Üç dört yaşlarımda, sümüşü burnundan yere kadar uzamış bir çocuğum. Parkta oynarken birdenbire bir ağaç gibi büyüyor, bağlı olduğu yerden koparak savrulup giden bir atlıkarıncaya dönüşüyorum. Oturakları, dallarım ve yapraklarımdan oluşan atlıkarınca savrulurken her şey etrafa saçılıyor. Bense düşünüyorum; büyümek, gittikçe yalnız kendinin değil başkalarının da mutluluğunu düşünmekse eğer, bütün insanlığın giderek nasıl çocuklaştığını. Çocuklaşmış insanlar gelip gelip yapraktan oturaklarıma biniyor ve onları bir güzel döküyorlar. Bulunduğum lunaparkın içinde gözleri görmeyen seyyar satıcılar var. Üstümdeki tüm insanları ve yaprakları silkeleyerek atıyorum. Dizlerimin üzerinde sürüne sürüne yanlarına gidiyorum ve zihinlerinde bir iz bırakmaya çalışıyorum. Bir paket kâğıt mendil alıyorum mesela ve iki katı kadar para veriyorum, “Şöyle buyursunlar efendim.” gibi bir şeyler söylüyorum. Kimse benim gizli bir atlıkarınca olduğumu bilsin istemiyorum. Hayata yaptığım başka bir katkı kalmadığını fark ettiğimdeyse her atlıkarınca gibi kendimi öldürmeye karar veriyorum. Zorla kaldırdığım kafamın önünden fırlayan ela-yeşil bir bilinç bulamacına dönüşüyor gözlerim. İnsan olma fikrine alışamıyorum. Her sabah uyandığımdaysa olan biteni Enver’e anlatıyorum. Her sabah aynı rüyayı dinleyen Enver, her akşam aynı tavsiyeyi veriyor. Bir an bile kıpırdamadığı sandalyesinin üzerinde gazete okuyor. Evdeki kurumuş bitkilerin yapraklarını sallayarak döküyorum. Gözlerimi oyar gibi ovuşturup karşıma bakıyorum, Pembe öylece karşımda duruyor.

3

Aydınlık holün açıldığı salonda birden beliriyor. İri gözlerini gözlerime dikeyiyor. Pembe; görünmez bıçaklarla düşüncelerimi yırtıyor, tam gözlerimin içine doğrulttuğu bakışlarıyla zihnimin kapattığı bütün delikleri bir bir açıyor. Kafamın içindekileri ondan saklayacak bir yer aramaya koyuluyorum; ama başaramıyorum. Pembe’nin söylendiği kadar usta olduğunu hemen anlıyorum. “Bu söylediklerim artık hayatını değiştiremez ama belki

ölümünü değiştirebilir.” diyor bana. Ağzını kıpırdatmadığına yemin edebiliyorum. Enver’e dönüp aslında emin olmama rağmen “Bu o, değil mi?” diye soracak oluyorum. Yanımda kimseyi bulamıyorum. Pembe, masanın üstündeki şişelere, plastik tabaklara, naylon örtülere ve kitaplara değmeden altına bir sandalye çekip oturuyor. Güzelliğini bir kuştan ödünç almış gibi zarif salınıyor. Peşinden sürükleniyorum. Dağınık, kalın saçlarının gölgesi, arkasındaki bütün ışıkları örtüyor; âdeta kendisi bir ışığa dönüşüyor. İki göğsünün arasında parlayarak sallanan altın kolyelerden birinin ucunda asılı duran yuvarlak bir tanrı imgesi, iri gözlerine eşlik eden üçüncü bir göze benziyor. Kadife parmaklarını uzatarak ellerimi tutuyor. Ellerinin yumuşaklığına gömülmek istiyorum. Ona kim olduğunu soruyorum. Onu tanımak istiyorum. Zihnim, onun boşluğundan aşağı düşüyor. Kadife parmaklarıyla görünmeyen notlar alıyor havaya. Zihninde her şeyi yerli yerine koyuyor ve mutlak bir ölüme ulaşacağınızın güvencesini veren bakışlarını daha da keskinleştiriyor. Ölümüm şimdiden kutsanıyormuş gibi hissediyorum. Yalnız Pembe’nin ellerinde ölebiliyorum. Enver’in bir büyücü olduğunu düşünüyorum. Sakinleşip yüzümü ellerimle sıyrıyorum. Tüm maskeleri çıkarmak anlamına geliyor bu. Anlatmaya başlıyorum.

4

Yatak odasından salona gittiğimde tek başına oturmuş, havaya daireler çiziyordu. Arkadan belli belirsiz bir müzik sesi geliyordu. Derme çatma eşyalarla kurduğumuz bu evde, hiçbir nesne kimseye aitmiş gibi görünmüyordu. Bütün koltuklar birbirinden farklıydı, bütün lambalar başka renkte yanıyordu. Bir kaosun ortasında kaldığımızı pekiştiren o his, âdeta her şeyi olağan kılmıştı. Sular akmadığına göre birisi faturayı yatırmayı unutmuştu. Yatak odasına geri döndüm, orada kimse yoktu. Bu evde başka kimselerin yaşayıp yaşamadığından bir türlü emin olamıyordum. Kapıyı yavaşça çektim ve gidip yanına oturdum. Beni fark ettiğinde havaya çizdiklerini elleriyle siler gibi yaptı ve başını dizlerimin üzerine koydu. Yüzünü avuçlarımın arasına aldım. Sessizce hıçkırdı ve ortadan kayboldu. Son gördüğüm gün buydu, onu ilk gördüğüm günü anımsamaya çalıştım.

Bir iki sene önce tanışmıştık. Peşi sıra sigara içiyor ve ona kendimi ifade edecek birkaç cümle bulmaya çabalıyordum. Hiçbir şeyi dert etmeyen, sahici birine benziyordu. Bir ev arkadaşı arıyordu ve beni tanıyalı daha birkaç gün olmasına rağmen teklifime itiraz etmemişti. Uzun süre buralarda kalmayı düşünmüyordu, işini görüp gidecek ve uzaktaki sevdiklerine kavuşacaktı. “Eşyalarını istediğin zaman getirebilirsin.” diyerek ona anahtarımı verdim. Anahtarımın bir yedeği yoktu. Yere düşen bir çocuğu kaldırır gibi şefkatle aldı, bir çöp poşetini konteynıra fırlatır gibi cebine bıraktı. Evren-

deki bütün zıtlıkların bir karışımıydı. Hayatımı köklerinden söküp başka bahçeye dikmeye gelmiş bir bahçıvandı. Bütün sorularımın cevabını biliyordu. Bana yenilerini sorduracaktı. Hıncını rüzgârlardan almaya hazırlanan bir serçeyeydi. Nefesiyle beni titretecek, küçücük gagasıyla etlerimi dişleyecek, dişleyecekti. Göz açıp kapayınca kadar eve yerleşmişti bile.

Salona girdiğimde tanımadığım birilerini selamlayarak köşedeki koltuğa yerleştim. Elime bir kitap alıp okumaya başladım. Hayatta kalmaya çalışıyorduk. Evi yadırgamamıştı. Üstünü başını çıkarıp sağa sola fırlatıyor, eşyalarını orada burada bırakıyordu. Yanıma gelip tanımadığı birilerine selam verdi. Sonra tırnaklarına sürdüğü kemik renkli ojenin şişesini sehpanın üzerine bırakıp gitti. Şişeden taşan birkaç damla, önce sehpanın üzerine döküldü. Sehpanın bacağından yere ve sonra haliya ulaştı. Halıdan duvarlara tırmanarak tavanı sardı ve evi kemik rengine boyadı. Evdeki bütün hatıraların arka planı değişti. Tanımadığım birileri, evin yeni rengini beğenen gözlerle süzdüler. Dışarı çıkıyordu ve fazla geç kalmayacaktı. Ne kadar zaman böyle sürdü hatırlamıyorum ama o günden itibaren gizli anlaşmalar yapmaya başlamıştık. Birlikte yediğimiz her yemekten sonra Tanrı'ya birlikte şükrediyorduk. Birlikte dolaştığımız sokaklarda birlikte kayboluyorduk. Dünya umurumuzda değildi, kısmen. Bütün gölgelikler ve karanlıklar altında ellerimiz birisini arıyordu. Kimsenin görmediği küçük dehlizlerde saklanıyorduk. Gittiğimiz her yeri ve yaptığımız her şeyi yeniden tanımlıyor, hepsini bizim yapıyorduk. Kimi zaman evde başkaları olduğundan şüpheleniyordum. Koridorda, mutfakta, banyoda ne zaman karşılaşsak birbirimizi ellerimizden tutup boş bir odaya çekiyorduk. Kapısını kilitlediğimiz odaların hepsi bizi başka bir şehre, ülkeye, dünyaya götürüyordu. Her istasyonda, her otelde birbirimizi buluyorduk. Birlikte yaptığımız her şeyi bir kenara kaydediyor, unutmamak için her gün tekrar ediyorduk. Rüzgâra kapılmış bir uçurtma gibi sağa sola kıvırtıyorduk. Birlikte dökünüp birlikte teslim oluyorduk birbirimize. Bak senin başın benim göğsümde dursun, bak ellerimiz böyle üst üste. *Bak bu böyle iyi di-yorduk, böyle tutunursun geceye.*

Onu gördüğüm ilk günü anımsamaya çalıştım. Bir iki sene önce... Hayır, belki on on beş sene öncesi olmalıydı onu tanıdığım. Geri geri giderek büyüyen masal kahramanları gibiydik. Onun evine ne zaman yerleştiğimi hatırlamıyordum. Bu evde bizden başka insanların yaşayıp yaşamadığına da bir türlü emin olamıyordum. Eşyalarımı buraya ne zaman getirmiştım? Bir kış günü sıkı sıkı giydirilmiş iki çocuğun yan yana duruşundaki çaresiz merak gibiydi gözlerim. Ne kadar eğilirsem eğileyim yüzünü göremiyordum. İlk okulda aynı sıraya oturtulan ve kır gezisinde kaybolmasın diye

birbirine koşulan iki çocuğun çaresiz birlikteliği gibi. Yüzünü hatırlamıyordum. Bir sinema çıkışında ilk kez öptüğün için birini, uyuyamamak gibi. Sahi ne kadar zaman geçmişti? Onu ilk ne zaman görmüştüm?

5

Bir gün telefonu çaldı. O telefon açılmasaydı dünyanın dengesi bir daha asla bozulmayacaktı. Karbon salınımı azalacak ve küresel ısınma son bulacaktı. Bir telefonun neden kötü kötü çaldığının hemen anlaşılması gibi tuhaf sezgilerle örülüydü hayat. Buzullar erimeyecekti. Çalan bir telefonu açmamak, bir gerçekliği değiştiremiyordu. Açlık ve sefalet sona erecekti. Telefonu açmaması için diretemezdim. Olacak olanı engellemek gibi bir gücüm yoktu. Hayat, belalar konusunda oldukça cömert davranıyordu. Bütün yükü keder olan bir tren başımızdan aşağı devrildi. Bütün hatıraların üzerini çelikten, pastan ve tozdan bir örtü örttü. Onu son gördüğüm gün buydu. Oysa dünya barışı yola çıkmış, gelmek üzereydi. Yüzünü avuçlarımın arasına aldım. Bana “Tanrı bana kendisini tanıttı.” demişti. “Buna gerek yoktu çünkü ben onu tanımadan da sevebilirdim.”

6

Pembe, artık kapattığı gözleriyle dinliyordu beni. Bir anı; sanki benim değil, Pembe’nin zihninden çıkıp yürüyerek geldi ve yanıma oturdu. Üç dört yaşlarımda, sümüşü burnundan yere kadar uzamış bir çocuktum. Babamın elini tutarak gittiğim lunaparkta, en sevdiğim atlıkarıncanın üstünde, plastikten ağaç dallarına asılmış sabit bir salıncaktan indiğimde gözleri görmeyen bir satıcının yanıma yaklaşıp kulağıma doğru eğilerek “Sen dokuzlu bir yaşında öleceksin.” demesini, bunu duyan babamın adamı tartaklamaya başlamasını, benim gözleri görmeyen satıcının babam tarafından tartaklanmasına mı yoksa duyduklarımın mı üzüleceğimi bilemeyerek hayatım boyu içinde kalacağım bir kararsızlık fanusunun içine sıkıştığımı bana hatırlattı. O günden sonra her dokuzlu yaşımı nasıl bir heyecanla beklediğimi. Her on yılda bir nefes almak için fanusundaki sudan başını çıkaran ve on yıl boyunca nefesini tutmaktan ciğerlerini patlatan bir kaplumbağa gibi yaşadığımı. Böyle yaşaya yaşaya yavaşça çıldırdığımı, yalnızca ölmeyi beklediğimi ve en sonunda tanıştığım bütün insanların ne zaman öleceğini söyleyebilecek bir yetenek kazandığımı.

7

Anlatacaklarım, aklıma düşen bu anıyla birlikte bitti. Pembe, bir kayaya çarpmış gibi sarsıldı. Beni dinlerken kısa bir süredir kapattığı gözlerini huzursuzlukla açtı. Dolmasına engel olmadığı gözlerini büyükçe bir mendilin kenarıyla içeriden dışarıya doğru sildi. Ayağa kalkarak bana doğru yürüdü

ve beni de ayağa kaldırdı. Bir ekmek hamuru gibi etrafıma dolanarak beni sımsıkı sardı. Kokusunu nerede duysam tanırdım. Bedenime yasladığı karnından kalp atışlarını duyardım. Sertliğini ve sevecenliğini koluma geçirdiği dişlerinin bıraktığı muntazam izlerden hatırlardım. Yeniden karşılaştığımız bu ev; yine bizi başka bir şehre, başka bir ülkeye götürmüştü. Bir şey söyleyecek oldum, kadife parmaklarından birini dudaklarıma yaslayarak beni susturup kendisi anlatmaya başladı. Bir kız çocuğunun annesinin diktiği oyuncak bir bebeği nasıl sevdiğini, rüzgârlı bir akşamda dalgalanan saçlarının nasıl güzel hissettirdiğini, sevdiği şarkılarla dans ederken kendisini nasıl da kaybetmek istediğini, denize girip sırt üstü yatarken kulaklarındaki sonsuz su seslerinin nereden gelip nereye gittiğini, en sevdiği kıyafetinin üstüne kocaman bir kupa kahvenin nasıl döküldüğünü, işlerin o kadar da yolunda gitmediğini, neden bazen insanın sebepsiz yere üzülüğünü, sadece can sıkıntısından ötürü bile olsa neden insanlara kızdığını, kaderin demirden bir yumruk gibi insanın ensesinde nasıl patladığını, bir ölümün tanığı olmayı bu kadar çok isteyip de nasıl olamadığını ve bir tren kazasının uzaktaki bütün sevdiklerini bir anda ellerinden alıp kendisini nasıl da amaçsız bıraktığını anlattı, anlattı. O günden sonra dünya, üstünde tanık olmadığı tek bir ölüm bile olsun istemiyordu.

8

Pembe sustuktan sonra bir kayaya çarpmış gibi sarsıldım. Demek evden gittikten çok zaman sonra Enver'i aramıştı. Bunu bana Enver mi anlatmıştı yoksa sadece o tuhaf sezgilerden biri miydi içimde gezinen? Yüzlerce insanı ölüme uğurladıktan sonra yapacak bir şeyi kalmadığını, artık merak ettiği tek şeyin kendi hayatının ne zaman sona ereceği olduğunu söylemişti. Enver hoşuna gitmeyen bir şey duyduğunda her zaman yaptığı gibi yüzüne küçük gelen yuvarlak gözlüklerinin üzerinden sarkan gözlerini devirerek bile bakmadan "Sana birinin telefonunu vereceğim." diye cevaplamıştı onu. Birkaç yıl önce boşalttığımızdan beri lanetliymiş gibi öylece duran evimizde beklemesini söylemişti. Önce bir elimi, sonra bedenimin geri kalanını kapıdan içeri uzattım. Geniş, aydınlık, ferah bir holün ortasında tek başımaydım. Hole açılan bütün kapılardan tanımadığım tipler çıkıp çıkıp geldiler ve yanımdan geçip gittiler. Salona ulaştığımda teninin kokusunu almıştım. Evin duvarları hâlâ kemik rengine boyalıydı. Bir rüyaya dalar gibi ismini fısıldadım. Demek Pembe, yıllar sonra yeniden karşımdaydı.

Artık evde bir başkasının olmadığına emindim. Tüm bu olanlar için Enver'e teşekkür etmem gerekiyordu. Yine o sinir bozucu tavrını takınacak ve bu teşekkürü sıradan bir şeymiş gibi kabul edip gidecekti belki. Pembe'nin kadife parmaklarını tuttum. Hangimizin dileğinin daha önce kabul olacağını konuşmadan anlamaya çalışıyorduk. "Ne zaman öleceğimi merak etmiyorum." dedi. Yeryüzünde yüzlerce çiçeğe ayak basmış bir kelebeğin iki kanadı gibi açıldı. "Yanımda olacak mısın diye sormayacağım bile." dedim ona. Zihnim ölümden alabildiğine uzaktı. Gülümsedi. Nasıl olsa yine her istasyonda, her otelde birbirimizi bulacaktık. Asansörün kapısı aşağı inip inmeyeceğimizi soruyordu. Birbirimize baktık. Parlak bulutların gökyüzünü kapladığı bir akşamüstüne usulca karıştık.